

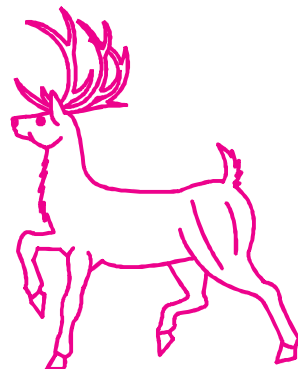
Limba și literatura română

1. Cerbul fermecat

Victor Eftimiu

Citește textul!

„Într-o zi, se pomeni față în față cu un cerb tânăr și frumos, care-l prvi cu ochii plini de lacrimi, parcă rugându-l să-l cruțe. Dar împăratul neîndurat întinse arcul și trase o săgeată care nimerise drept în grumazul sălbătăciunii. Cerbul o luă la goană, vânătorul după el. Au alergat ei așa, amândoi, până ajunseră la marginea pădurii. Acolo era coliba unui pădurar.

Cerbul sări gardul și se ascunse în dosul colibeii. La vederea jivinei cu ochii rugători, pădurarul se apropie cu blândețe de cerb din gâtul căruia picurau broboane mari de sânge. Îi scoase cu binișorul săgeata din grumaz, îi spală rana și i-o legă. Iar sălbăticiunea, cu un semn de mulțumire, îngenunche în fața moșneagului și-i linse mâna care-l îngrijise și-l tămăduise.

În aceeași clipă intră în ograda pădurarului împăratul cel rău, urmat de ceata lui de hăitași.

- Adu cerbu-ncoace! strigă el.
- N-am niciun cerb de dat! răspunse moșul.
- E cerbul meu, eu l-am săgetat! strigă Negură-Vodă.
- Se prea poate, dar eu l-am scăpat de la moarte și nu ți-l dau. “

1. Precizează locul acțiunii și personajele textului:

2. Răspunde la întrebări:

☆ Unde s-a ascuns cerbul rănit?

☆ Cum se comporta împăratul Negură cu animalele codrului?

☆ Cine l-a scăpat de la moarte pe cerbul tânăr?

3. Încercuiește cu roșu în text cuvintele care descriu cerbul.

4. Transformă în vorbire indirectă dialogul dintre împărat și pădurar.

5. Înlocuiește cuvintele din text, cu altele având același sens (sinonime).

- ✂ să-l cruțe- _____
- ✂ grumazul- _____
- ✂ neîndurat- _____
- ✂ coliba- _____

6. Explică expresiile:

- ★ „o luă la goană“ - _____
- ★ „scoase cu binișorul“ - _____

7. Încercuiește cu verde în text un substantiv propriu și analizează-l.

8. Selectează din primul fragment cinci substantive comune și schimbă-le numărul.

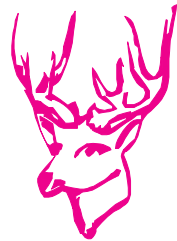
- ◆ _____
- ◆ _____
- ◆ _____
- ◆ _____
- ◆ _____

9. Realizează schema propoziției:

Intră în ograda pădurarului, împăratul cel rău.

10. Transformă cuvintele în adjective:

- ◆ blândețe- _____
- ◆ sălbătăciunea- _____

11. Analizează verbele din propoziția:

Cerbul sări gardul și se ascunse în dosul colibei.

12. Alcătuiți un enunț în care cuvântul **care** să fie o altă parte de vorbire decât în text.

13. Transformă următoarele adjective în substantive:

- ✓ tânăr- _____
- ✓ frumos- _____
- ✓ rău- _____

5. Ce e mai ușor?

V. Oseeva

Citește textul!

„Într-o bună zi, trei băieți s-au dus în pădure să culeagă ciuperci și poame, și să prindă păsări. S-au simțit atât de bine acolo, încât nici n-au băgat de seamă cum a trecut ziua. Se însera când au pornit spre casă și i-a cuprins frica.

– Să vezi ce-o să pățim când o să ajungem acasă!

S-au oprit în mijlocul drumului și s-au sfătuit ce să facă: să spună părinților lor o minciună, sau adevărul?

Primul băiat zise:

– Eu am să spun c-am fost în pădure și că mi-a ieșit un lup în cale. Tata o să se sperie și n-o să mă certe!

Al doilea zise:

– Eu am să spun că m-am întâlnit cu bunicul. Mama o să se bucure și n-o să mă certe!

– Eu am să spun adevărul! zise cel de-al treilea băiat. E mai ușor! Întotdeauna e mai ușor să spui adevărul, fiindcă nu trebuie să mai scormonești nimic!“

1. Dă un alt titlu potrivit textului.

2. Precizează:

- personajele textului: _____
- autorul: _____
- locul desfășurării întâmplării: _____

3. Scrie un proverb despre minciună.

4. Povestește textul.

5. Găsește explicația potrivită:

- ♦ „nu au băgat de seamă“ s-au speriat
- ♦ „i-a cuprins frica“ nu trebuie să inventezi
- ♦ „nu trebuie să scormonești“ nu au observat

6. Încercuiește în text hotărârea băiatului care crezi că a procedat corect.

7. Ce învățătură desprindeți din această întâmplare?

8. Scrie antonime pentru cuvintele:

❁ zi- _____

❁ acolo- _____

❁ frică- _____

s-au oprit- _____

să se bucure- _____

nimic- _____

9. Analizează sintactic și morfologic cuvintele subliniate:

Eu am să spun c-am fost în pădure.

10. Precizează ce parte de vorbire sunt cuvintele subliniate.

Se însera când au pornit spre casă și i-a cuprins frica.

11. Alcătuiți câte o propoziție în care cuvântul *este* să fie predicat verbal și predicat nominal.

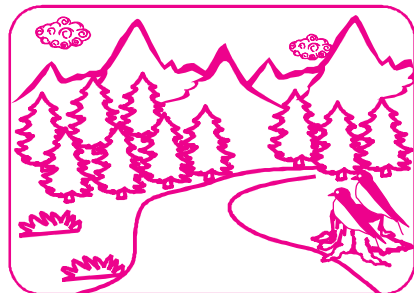
12. Transformă după model:

❁ „o să ajungem“ - vom ajunge

❁ „o să se sperie“ - _____

❁ „o să se bucure“ - _____

❁ „n-o să mă certe“ - _____

13. Selectează din text numeralele și precizează felul lor.

14. Explică folosirea cratimei în structura „n-au (băgat)“.

15. Realizează schema propoziției:

Trei băieți au plecat în pădure să culeagă ciuperci și poame.

16. Alcătuiți propoziții cu ajutorul cuvintelor: c-am / cam; mi-a / mia.

6. Miezul iernii

Vasile Alecsandri

Citește textul!

„E un ger amar, cumplit!

Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,

Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare

Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare.“

1. Precizează anotimpul și momentul zilei care este prezentat în poezie.

2. Explică sintagma: „stelele par înghețate”.

3. Scrie cuvinte cu sens asemănător:

◆ cumplit = _____

◆ strălucitor = _____

◆ cristalină = _____

◆ zăpada = _____

4. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul *par* să aibă sensuri diferite.

5. Micșorați cuvintele: *stele, ger, picioare*.

6. Desparte în silabe cuvintele:

★ înghețate- _____

★ picioare- _____

★ oțelit- _____

★ diamanturi- _____

7. Explică folosirea semnului exclamării din primul vers.

8. Găsește însușiri din poezie pentru cuvintele:

❄ ger _____

❄ zăpada _____

❄ stelele _____

❄ cerul _____

9. Ce sentimente ale poetului sunt evidențiate în poezie?

9. Heidi, fetița munților

Johanna Spiry

Citește textul!

„De dorul munților și al bunicilor, Heidi a renunțat la viața tihnită și plină de bucurii din orașul Frankfurt, trăită alături de Clara, fata domnului Sesemann. S-a întors în sătucul sărăcăcios, de munte.

Pe măsură ce urca pe cărăruie, i se cuibări în suflet gândul că bunicuța, bătrână și oarbă, ar fi putut să moară în lipsa ei. De atâta tulburare, inima îi bătea cu putere.“

1. Subliniază în text cuvintele care arată înfățișarea bunicii.

2. Scrie cuvinte cu sens asemănător:

❖ tihnită- _____

❖ cărăruie- _____

❖ bucurie- _____

❖ a se tulbura- _____

3. Ce sentimente o leagă pe fetiță de bunica ei?

4. Explică sintagmele:

„inima îi bătea cu putere“- _____

„i se cuibări în suflet un gând“- _____

5. Imaginează-ți cum au întâmpinat-o bunicii pe Heidi pentru că nu au văzut-o de mult timp.

6. Înainte de a pleca din Frankfurt, Heidi le-a scris un bilet bunicilor prin care îi anunța că va veni la ei. Scrie conținutul biletului așa cum ți-l imaginezi tu.

7. Ești bunica fetiței. Ce sfaturi i-ai da înainte ca aceasta să plece de acasă singură?

10. Moromeții

Marin Preda

Citește textul!

„Moromete nu prea asculta, dar deodată ochii îi rămaseră pironiți pe scenă. El murmură nevenindu-i să creadă:

– Cocoșilă! Mă! Acela nu e Niculaie al meu?

– Premiul întâi la băieți, Moromete Niculaie! spuse învățătorul Teodorescu.

Moromete nu se mai îndoii, mai ales că își recunoscuse pălăria pe capul mare al fiului.

– Măi, n-auzi? Scoate-ți pălăria din cap!“

1. Găsește explicația corectă!

Niculaie nu a scos pălăria din cap pentru că:

- nu era educat
- avea emoții
- nu i-a spus nimeni

Tatăl lui Niculaie a fost uimit că a luat premiul întâi pentru că:

- nu avea încredere în el
- nu mergea des la școală
- familia lui nu dorea ca el să învețe carte
- școala nu reprezenta un lucru important pentru o familie săracă de la țară

2. Alege însușirile potrivite pentru Niculaie:

- ◆ deștept
- ◆ leneș
- ◆ harnic
- ◆ modest
- ◆ îngâmfat

3. Alcătuieste enunțuri în care cuvântul **cap** să aibă și alte sensuri.

4. Scrie cuvinte cu sens asemănător:

- ◆ pironit- _____
- ◆ murmură- _____
- ◆ a se îndoii- _____

5. Unește expresiile cu explicațiile corespunzătoare:

- „a rămâne pironit“
- „nu-i veni a crede“
- „a nu se îndoii“

- nu crezu
- încremenit
- a fi sigur

22. Schema operațiilor:

Vasul de 7 l	0 l	5 l	5 l	7 l	0 l	3 l	3 l	7 l	0 l	1 l	1 l	6 l	6 l	7 l
Vasul de 5 l	5 l	0 l	5 l	3 l	3 l	0 l	5 l	1 l	1 l	0 l	5 l	0 l	5 l	4 l

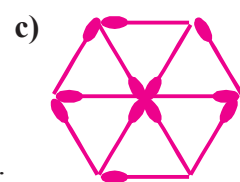
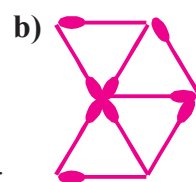
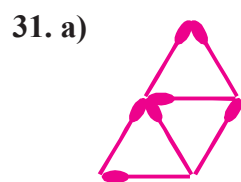
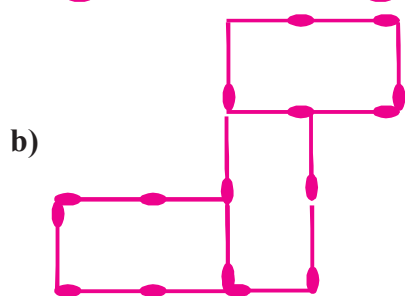
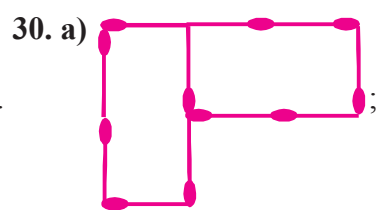
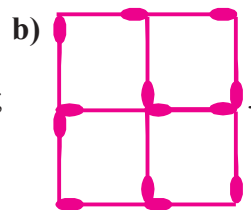
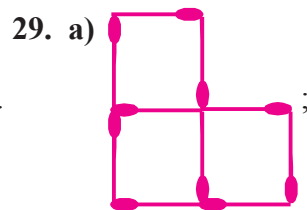
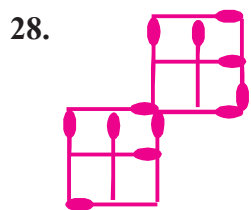
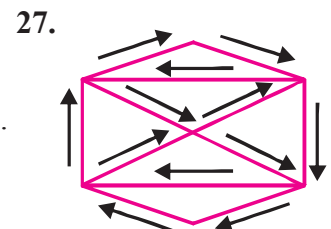
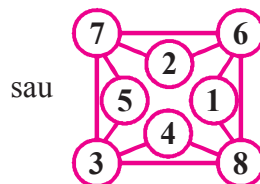
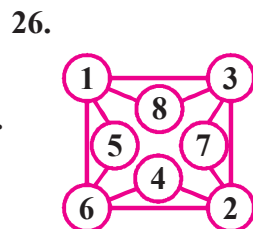
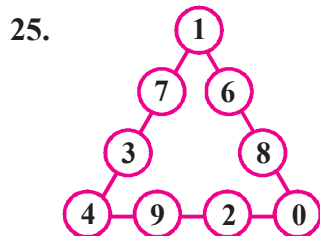
23.

Numărul:		
muștelor	iepurilor	găinilor
1	4	2
1	3	4
1	2	6
1	1	8
2	3	1
2	2	3
2	3	1
3	1	2

24.

8	4	2	6
6	2	4	8
4	8	6	2
2	6	8	4

Căutați și alte variante.

32. a) $1+1=2$; b) $8+2=10$; c) $8+2=10$.

33. a) $1+6=7$; b) $6+3=9$; c) $28-21=7$.

34. a) $79=47+32$; b) $97-1=96$; c) $18-5-3=10$.

d. Germanii, sârbii, rușii, ungurii, turcii

1. Completați spațiile libere! Te poți verifica, ai cuvintele potrivite.

- ✿ O comunitate turcă trăiește și astăzi cu românii în _____.
- ✿ Brașov și Sibiu sunt orașe întemeiate de _____.
- ✿ Bulgarii sunt un popor _____ cu capitala în orașul _____.
- ✿ În secolul al XV-lea, sârbii au fost cucerțiți de _____.
- ✿ Fluviul Dunărea izvorăște din _____.
- ✿ Imperiul Rus a cunoscut o perioadă de dezvoltare în timpul țarului _____.
- ✿ Ungurii au întemeiat localități în _____.

(Sofia, Petru cel Mare, Dobrogea, slav, turci, Germania, germani, Transilvania)

2. Taie varianta greșită!

- ✱ Conducătorii statului rus se numeau *voievozi / țari*.
- ✱ Germanii erau organizați în *ducate / cete*.
- ✱ Bulgarii s-au așezat în *sudul / nordul* Dunării.
- ✱ Cea mai mare parte a sârbilor trăiesc în *Moldova / Dobrogea*.

3. Bifează varianta corectă!

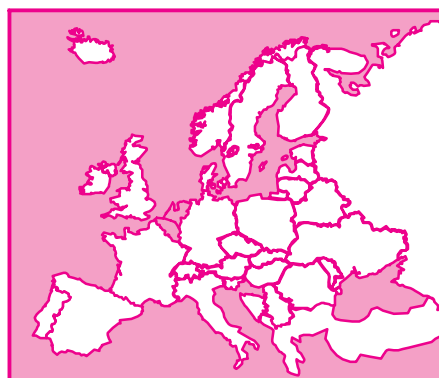
- În România nu trăiesc sârbi.
- În secolul al X-lea, ducatele germane s-au unificat sub conducerea lui Otto I.
- Prin Rusia curge râul Volga, dar și alte fluvii și râuri.
- Ungurii se mai numesc și maghiari.
- Capitala Bulgariei este Viena.

4. Găsește conducătorul!

❖ germanii	Baiazid
❖ sârbii	Arpad
❖ rușii	Ștefan Dușan
❖ ungurii	Otto I
❖ turcii	Petru cel Mare

5. Scrie capitala!

- 🌀 Bulgaria= _____
- 🌀 România= _____
- 🌀 Serbia= _____
- 🌀 Ungaria= _____
- 🌀 Ucraina= _____
- 🌀 Germania= _____
- 🌀 Turcia= _____

3. Momente ale istoriei. Conducători, eroi și evenimente

a. Mircea cel Bătrân

1. Completează spațiile libere:

- ✿ Mircea cel Bătrân a fost domnitor în _____.
- ✿ El a domnit _____ ani.
- ✿ Mircea cel Bătrân a stabilit cetatea de scaun la _____.
- ✿ În anul 1395, în lupta cu turcii la _____, românii au ieșit învingători.
- ✿ Cea mai importantă ctitorie a sa este _____.

(Țara Românească, Rovine, Cozia, 32, Târgoviște)

2. Alege varianta corectă!

- ▶ Mircea cel Bătrân era urmașul lui *Basarab I / Vlad*.
- ▶ În perioada domniei sale s-a bătut monedă de *aur / argint*.
- ▶ Voievodul a participat la cruciada antiotomană organizată de regele *Ungariei/Bulgariei*.
- ▶ Alianța antiotomană a fost învinsă la *Rovine / Nicopole*.
- ▶ Voievodul a murit în 1418 și a fost îngropat la mănăstirea *Cozia / Putna*.

3. Colorați cerculețele corespunzătoare propozițiilor adevărate.

- Mircea cel Bătrân a organizat armata și a întărit cetățile de pe Dunăre.
- Voievodul a încheiat tratate de alianță cu regele Ungariei și al Poloniei.
- Domnitorul a anexat Țării Românești și Moldova.
- Sultanul turcilor Baiazid era supranumit „Fulgerul”.
- După lupta de la Rovine, românii au pierdut independența țării.

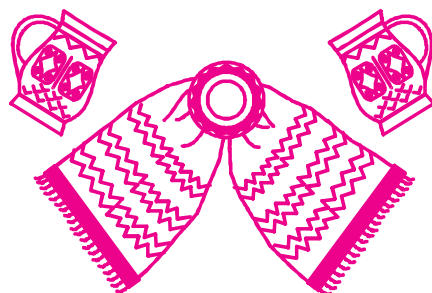

4. Ordonează cronologic următoarele evenimente:

- Domnitorul a anexat la Țara Românească și Dobrogea.
- În 1395 are loc lupta de la Rovine.
- În anul 1386, Mircea cel Bătrân este înscăunat domn al Țării Românești.
- În 1394, Baiazid a trecut Dunărea.
- În 1396, Mircea a participat la cruciada antiotomană organizată de regele Ungariei.
- În 1418 voievodul moare.

5. Încercuiți calitățile domnitorului Mircea cel Bătrân.

„Cu sabia la coapsă e înfățișat el pe zidurile Coziei. Încununat cu o coroană împărătească, dar în zale și cu mâna pe plăselele armii de apărare a țării care-i fusese încredințată.”

(Eusebiu Camilar)